

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtrum de maiori peccato sit magis dolendum appretiatiuè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://urn.nbn.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

⁴ illis vñquam peccaret mortiferè. Ratio est: quia iustus non necessariò virtutis suis habitibus virtutum.

Notandum Secundò: Dum tales comparationes occurunt, penitens vel tenetur potius quodvis malum huius vitæ malle perpeti, quam eligerre peccatum letale vel certè debet suspendere electionem, & reiecta tali comparatione, absolute peccatum detestari, & proponere abstinere. Quādiu autem fluctuat, seu deliberat quid esset facturus, non potest abstinere.

Notandum Tertiò: Comparationem peccati solum esse faciendam cum malis huius vitæ, quæ interdum neccesse est subire, ut peccatum evitetur; vt, cum inopia, seruitute, exilio, morte, &c. non autem cum malis vitæ eternæ, verbi gratia, ut potius esse mille annos in igne purgatorio, vel semper in inferno, quam peccare mortiferè. Ratio est: quia hec mala nunquam sunt tubeunda ad vitandum peccatum; sed contrà potius diuinitus sunt constituta, ut illorum timore peccatum vitemus. Vnde huiusmodi comparationes includunt repugnantiam secundum legem ordinariam, ac proinde sunt rejiciendæ, nisi quis abundantiam quādam charitatis moveatur. Vide Chrysostomum in illud ad Rom. 9. Optaban & ego anathema esse à Christo. Confirmatur: quia Dominus Luce 12. v. 4. ait, Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus, id est, ne sic terremini, ut timore mali, quod illi possunt inferre. Deum offendatis, timeat autem eum, qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam. Vnde fortassis non imputatur ad culpam mortiferam (si facta hypothesi alterum deberet fieri, Deo sic permittente) si quis maller semel fornicari, furari, quam in eternum ardere: quia malum istud nimium superat humanam conditionem.

DVBIVM. II.

Vtrum de maiori peccato sit magis dolendum appretiatuē?

⁶ R Epondetur, Est. Est certa sententia; & explicatur exemplo: Si necessarium esset incidere in heresim, vel in furtum, eligendus esset potius lapsus in furtum, quam in heresim; quia in furto est minor Dei contemptus, ac proinde minus malum: quare magis dolendum est de peccato heresim, quam furti. Quod confirmatur ex Cypriani sermone de Lapis, Quā magna delinquimus, tam grandia desleamus.

Petes Primo: Quale peccatum est, si magis dolendum appretiatuē de minore peccato, quam de maiore? Vt, si quis diceret, malle se committere, vel commississe, & esset neccesse, blasphemiam, quam furtum, cō quōd in furto sit maior ignominia.

Respondeo & Dico Primo: Non requiritur, ut contrito sit summus dolor intensuē, sed ex summo conatu voluntatis. Est communis sententia ¹⁰ <sup>3. Communi-
tus, Non
Doctorum.</sup> Probatur Primo: In charitate, ex qua dolor contritionis manat, non requiritur summus conatus: sunt enim tres gradus charitatis, scilicet In- cipiens, Proficiens, & Perfecta; qui gradus non solum appretiatione, sed etiam intentione differunt & conatus: ergo neque in contritione requiritur summus conatus.

Probatur Secundò: Si contrito deberet esse summus dolor intensuē, vel esset summus respectu liberi arbitrij & auxilij præsentis, vel respectu liberi arbitrij & auxilij possibilis: neutrum dici potest: ergo. Non secundum: quia nullus datur dolor summus intensuē respectu auxilij possibilis: sicut enim illud auxilium potest esse maius & maius in infinitum, ita & doloris vehementia, siue intensio. Sed nec primum dici potest, scilicet dolorem: debere esse summus respectu auxilij præsentis: sic enim sapere fieret, vt is qui haberet ingentem dolorem propter Deum de peccatis suis non iustificaretur, cō quod dolor iste non esset summus.

⁷ Appre-
ciatiuē magis
dolore de
minore
peccato,
quam de
maiore, vi-
deatur ve-
niale.

quā amississe sua bona; nisi iam reconciliatus sit Deo, eamque reconciliationem simul cum peccato conjungat: sic enim in hac comparatione non videtur mortifera inordinatio.

Notandum autem est, vt quis magis censeatur dolere de maiore peccato, nō opus est inter peccata facere comparationem, sed sufficere, vt quis omnia peccata sua detestetur, quatenus sunt offensio Dei; si enim detestatio fertur in singula pro gradu & ordine cuiusque.

Petes Secundo: Vtrum magis dolendum sit de suo minori peccato, quam de maiori alterius?

Respondetur appretiatuē magis dolendum est de suo, etiam minimo, quam de maximo alterius. Ratio est: quia ad alterius peccatum, etiam maximum impidiendum, non licet in se admittere vel minimum: vt patet ad Romanos 3. Intentiuē tamen sapere magis dolemus de alterius maximis peccatis, quam de nostris minimis.

Similiter (ceteris paribus) magis dolendum est appretiatuē de peccato alterius, quam de quoque malo temporali. Dico (ceteris paribus): quia ex malo temporali interdum multa peccata sequuntur, vel sequi possunt, vel etiam bona impedientur; & hac ratione potest quis de illis magis dolere.

DVBIVM. III.

Vtrum etiam debet esse dolor summus intensuē in Contritione?

⁸ Sunt duæ sententiae: Prima est Adriani qu. 2. de Penitentia art. 2. qui dicit, in contritione ^{1. Sententia} requiri sumnum conatum, ac proinde debere esse ^{2. Sententia} Adriani. sumnum dolorem intensuē. Idem sentit de dilectione Dei. Et ratio ipsius est: quia alioquin neque amabitur Deus plusquā omne bonum, neque peccatum odio habebitur super omne malum.

Altera est Petri à Soto lectione 15. de Pœnit. 2. Petri à tentia, qui docet non requiri quidem, ut sit absolu- ^{2. Soto.} tate summus intensuē; tamen ut sit intensior, quā quicunque alius dolor de alio quouis malo. Idem sen- tit de amore Dei.

Respondeo & Dico Primo: Non requiritur, ut contrito sit summus dolor intensuē, sed ex summo conatu voluntatis. Est communis sententia ¹⁰ <sup>3. Communi-
tus, Non
Doctorum.</sup> Probatur Primo: In charitate, ex qua dolor contritionis manat, non requiritur summus conatus: sunt enim tres gradus charitatis, scilicet In- cipiens, Proficiens, & Perfecta; qui gradus non solum appretiatione, sed etiam intentione differunt & conatus: ergo neque in contritione requiritur summus conatus.

Probatur Secundò: Si contrito deberet esse summus dolor intensuē, vel esset summus respectu liberi arbitrij & auxilij præsentis, vel respectu liberi arbitrij & auxilij possibilis: neutrum dici potest: ergo. Non secundum: quia nullus datur dolor summus intensuē respectu auxilij possibilis: sicut enim illud auxilium potest esse maius & maius in infinitum, ita & doloris vehementia, siue intensio. Sed nec primum dici potest, scilicet dolorem: debere esse summus respectu auxilij præsentis: sic enim sapere fieret, vt is qui haberet ingentem dolorem propter Deum de peccatis suis non iustificaretur, cō quod dolor iste non esset summus.